

Turkusowy uniwersytet, szansa czy utopia?

Andrzej Blikle

22 kwietnia 2021

Co z Naszym Uniwersytetem?

Niniejszy materiał by Andrzej Blikle is licensed under a [Creative Commons Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-Bez utworów zależnych 3.0 Unported License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/).

Dlaczego zabieram głos

(moja perspektywa)

PW

UW

Zarządzanie przez nauczanie

Zarządzanie Kompleksową Jakością

1956-1962

1990

1997

2010

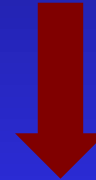
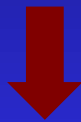
2021

studia

Academia: matematyka 28 lat

business 21 lat

Academia zarządzanie

Uniwersytety

1. Warszawski
2. Waterloo (Kanada)
3. Berkeley (USA)
4. Lyngby (Dania)
5. Kopenhaga (Dania)
6. Linköping (Szwecja)

1990

1 placówka
40 pracowników
100 m² produkcja

2010

15 placówek
250 pracowników
1.800 m² produkcja

Z biznesu wzięliśmy to co najgorsze:
New Public Management (1990)

i na dodatek wtedy,
gdy biznes już się z tego wycofywał.

Od około 10 lat!

24 lipca 1980 r. Edwards Deming (1900-1993) w NBC
„Jeżeli mogą Japończycy, to dlaczego nie możemy my?”.

Total Quality Management (TQM)

Fundament sukcesu gospodarczego
Japonii dekady 1980.

Narzędzia korporacyjnej przemocy

tzw. "systemy motywacyjne"

KIJ

Niemile działanie zapowiadane i podejmowane przez kogoś w celu zmiany naszego zachowania

Np.:

Pozbawienie premii

Degradacja na niższe stanowisko

Nakazanie przymusowej pracy

MARCHEWKA

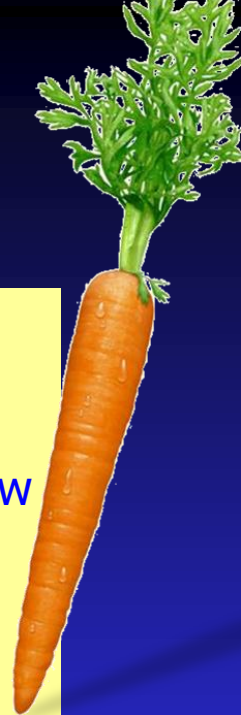
Miłe działanie zapowiadane i podejmowane przez kogoś w celu zmiany naszego zachowania

Np.:

Wyplacenie premii

Awans na wyższe stanowisko

Zwolnienie z przymusowej pracy

Kijem może być pozbawienie marchewki

Marchewką może być uniknięcie kija

Wielkie twierdzenie o marchewce

Każda marchewka służy jedynie do tego, aby zrobić z niej kij

marchewkij

Siła działania marchewki bierze się stąd, że jej można nie dostać!

Siła działania kija bierze się stąd, że nim można nie dostać!

Na gruncie psychologii społecznej udowodniono, że kij i marchewka są jednakowo przeciwnskuteczne jako narzędzia zmiany postawy

„ Jeżeli chcemy uzyskać trwałą zmianę w postawach, to im większa jest nagroda, tym mniejsze prawdopodobieństwo, że nastąpi jakakolwiek zmiana postawy „

E.Aronson, G.Wieczorkowska, „Kontrola naszych myśli i uczuć”

Kary i nagrody są jednakowo demotywujące do działania

Alfi Kohn, „Punished by rewards”

Dobra praca jest wypierana przez grę o zdobycie marchewki i uniknięcie kija.

Gry o marchewkę w biznesie

zjawisko o charakterze masowym

gry wojenne

- ZAGRYWKI:
- Skrócić kolejki do lekarza (GB) – p
- Podnieść sprzedaż sklepu – ni
- Podnieść średnią sprzedaż – a jednym kwicie kasowym
- Wzrost wartości firmy
- Wzrost zwrotu z k... a, a następnie je dzierżawimy
- Nasza strategia... zsze premie
- Na koniec... kosztów – kupujemy cokolwiek
- Nie... "owych", bo ci je podniosą,
-

Firma otrzymuje złą pracę,
a ludzie – zmarnowane życie

Dlaczego uczciwi ludzie postępują
nieuczciwie?

To nie ja wymyśliłem tę grę, więc
mam prawo grać tak, aby wygrać.

Akademijne gry wojenne

- ZAGRYWKI
- Gra z algorytmem dotyczącym liczby studentów (M. Rocki 1998)
- Rozwładnianie publikacji
- Oszustwa: w ciągu ostatnich 6 miesięcy *Nature* wycofało 370 wcześniej opublikowanych prac (doniesienie z 23.03.2021)
- Chińskie fabryki prac "naukowych"
- "Naukowe" konferencje
- ...

Gdy miara staje się celem samym w sobie, przestaje być dobrą miarą.

Charles Goodhart

Działania zagrażające nauce są z reguły podejmowane pod hasłami jej obrony

Andrzej Rychard

Dlaczego nie opublikuję mojej pracy

Fragment listu młodego pracownika naukowego

Za publikację nie dostanę punktów, bo jestem na etacie dydaktycznym

*... wkrótce będę przechodził okresową ocenę parametryczną. Mimo faktu, że tylko w semestrze zimowym prowadzę 6 wykładów (z czego 3 są po osobach, które opuściły uczelnię w ostatnim czasie), to z punktu widzenia formularza oceny pracownika — przyznającego punkty za „osiągnięcia” — jestem nieprzydatny. **Formularz** przyznaje punkty za pisanie skryptów, materiały e-learningowe, prowadzenie zajęć po angielsku i przygotowanie nowych przedmiotów, a nie przejmowanie istniejących, pomimo że jest to nie lada wysiłek. Ponadto **nie punktuje publikacji naukowych, gdyż jest to stanowisko dydaktyczne.***

Jak chronić młodych naukowców przed nieuczciwością starszych?

Research integrity: how can we support and protect early-career researchers in cases of scientific misconduct?

Debata zorganizowana przez Academia Europaea i Cardiff University
23 marca 2021 r.

Główne poruszane tematy:

- Jak ścigać nieuczciwych?
- Jak zapewnić bezpieczeństwo sygnalistom?
- Jak nagradzać (sic!) uczciwość (incentives)?

W debacie całkowicie pominięto analizę przyczyn!

Nowy barbaryzm na uniwersytetach

Liz Morrish, *Pressure Vessels: The epidemic of poor mental health among higher education staff*, HEPI Occasional Paper 20;

OMAWIANE ZJAWISKA

- rosnące obciążenie pracą,
- narzucenie parametrycznej oceny,
- zarządzanie w oparciu o wyniki,
- rosnące zjawisko prekariatu uczelnianego,
- niepewność zatrudnienia.

NAJWAŻNIEJSZE SKUTKI

- dramatyczne pogorszenie zdrowia psychicznego pracowników naukowych,
- zniechęcenie do prowadzenia badań,
- spadek zaufania społecznego do nauki jako takiej.

Metryki to nowym barbaryzm na uniwersytetach. Decydują o wartościach, tożsamościach i środkach do życia.

Były arcybiskup Canterbury

Czy można coś z
tym zrobić?

Jak ulepszyć system parametryczny
(punktozę)?

Jak ulepszyć
chłostę i przekupstwo?

Postawmy inne pytanie:

Jak skuteczniej finansować naukę?

Popatrzmy, co zrobiono w biznesie

~~Jak ulepszyć systemy motywacyjne?~~

Jak uczynić pracę wydajniejszą?

Uczynić ludzi szczęśliwsiymi w pracy,
a oni zadbają o resztę.

Szczęście w pracy ma różne imiona:

motywacja godnościowa,

holakracja,

wellbeing (dobrostan),

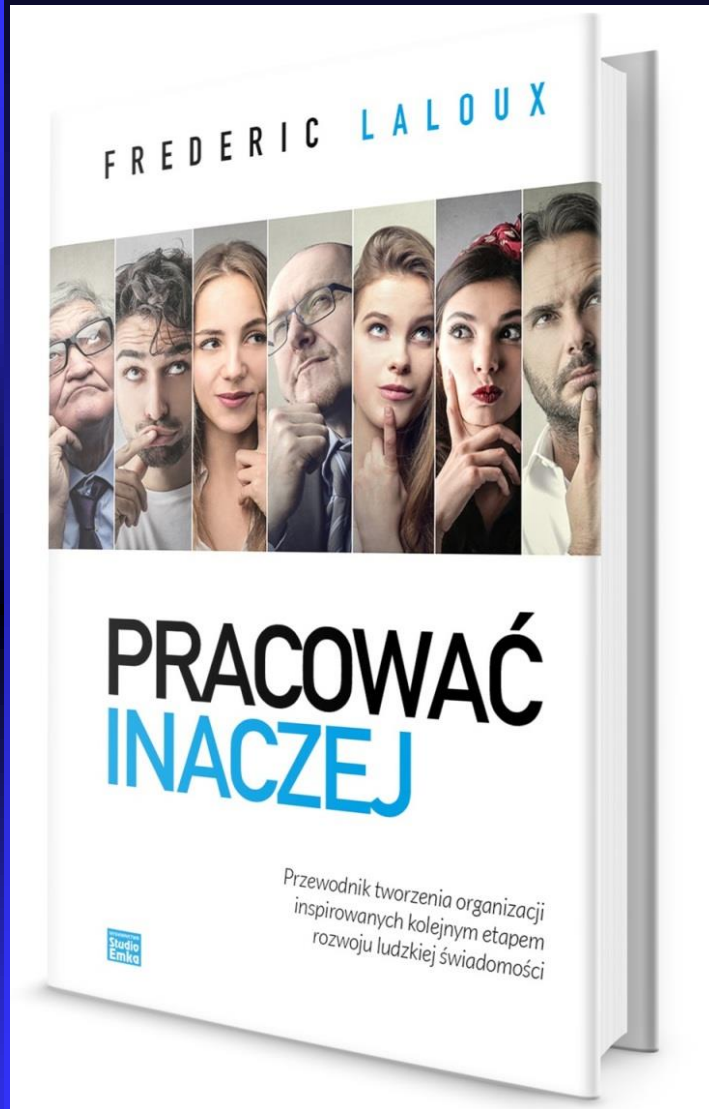
turkus,

...

Filozofia życia i pracy

Cywilizacja

Stan ducha

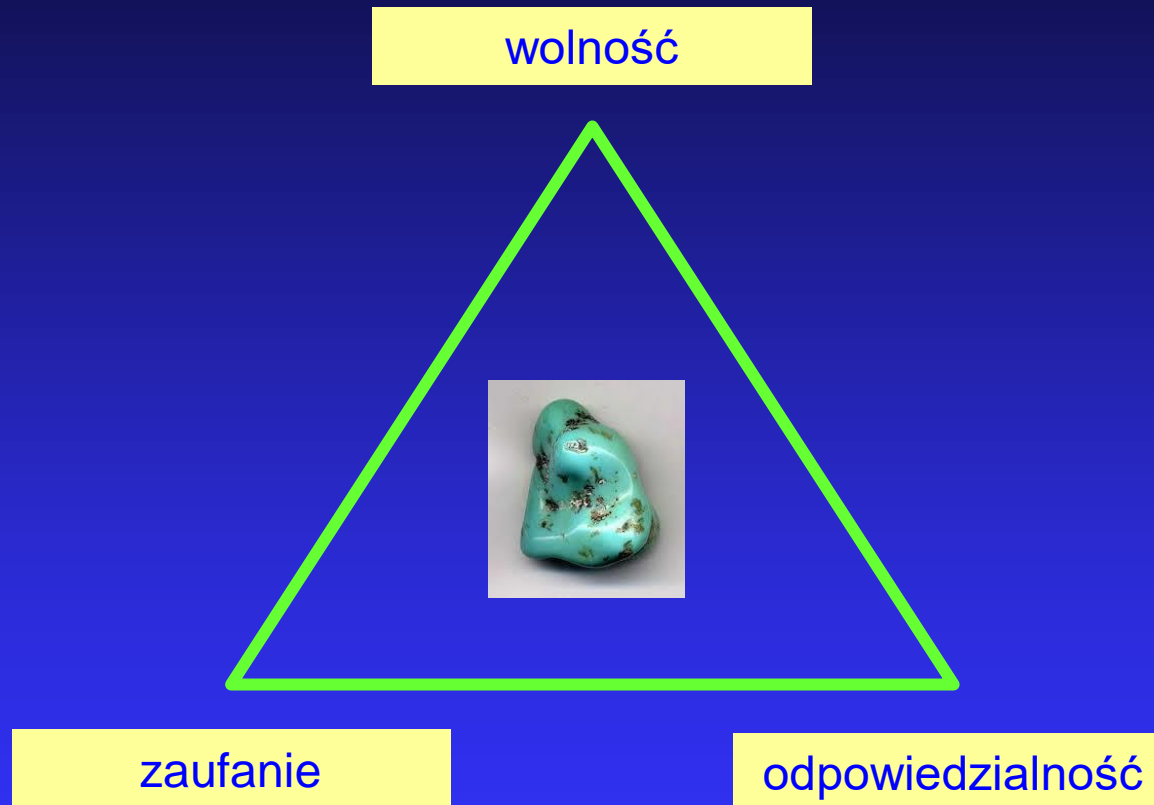
TURKUS

Uskrzydleni góry przeniosą
Ludzie wolni i szczęśliwi
pracują lepiej

W biznesie
to się już dzieje!

Również
w Polsce!

Turkusowa aksjologia

Turkusowe podejmowanie decyzji (oparte na zaufaniu)

Każdy ma prawo podjąć każdą decyzję,
jeżeli:

1. weźmie za nią odpowiedzialność
2. nikt nie zgłosi weta

Będzie ją
(współ)realizował.

W przypadku porażki
podejmie działania by

- Usunąć przyczyny
- Usunąć skutki

Turkusowa transformacja

PORZUCAMY

współzawodnictwo (walka)
kary
kij i marchewka ("s. motywacyjne")
polecenie i nadzór
oczekiwanie perfekcji (nieosiągalne)
gra wojenna
ocenie
raportowanie przełożonym

kosztowne
nieefektywne

ŁATWE

NA RZECZ

współpracy
odpowiedzialność
etos (motywacja godnościowa)
samoorganizacja
stałe doskonalenie (osiągalne)
synergia ze współpracy
docenianie
praca twórcza

ekonomiczne
wydajne

TRUDNE

Biznes to już zrozumiał.
Teraz czas na Akademię!

I może
potrwać

Kiedy zmienisz sposób,
w jaki widzisz świat,
możesz zmienić świat,
który widzisz.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

na mojej witrynie

www.moznainaczej.com.pl

konwersatoria – wstęp wolny

prezentacje – gratis

„Doktryna jakości” – gratis

